॥ १६ ॥ तत्रमुख्यब्रह्मचारिणआश्रमधर्मलोपेपिनदोषइत्याह ब्रह्मैवसमिधइति ॥ १७ ॥ क्षेत्रज्ञेनतत्त्वदर्शिनाअनुदर्शिताःअनुदर्शनंकारिताःअनुशिष्टाइत्यर्थः ॥ १८ ॥ इत्याश्वमेधिकेपर्वणिनैलकंठी
येभारतभावदीपेषड्विंशोऽध्यायः ॥ २६ ॥ ॥ ७ ॥ ॥ ७ ॥ ननुपापचर्यादिस्वभावएवात्मातर्हिकिंब्रह्मचर्येणेत्याशंक्यात्मनोऽसंगत्वंप्रतिपादयितुंवनाध्यायमाभरते संकल्पेति अध्वानंअतीत्यतन्म
हादुर्गंवनंप्रविष्टोस्मीत्यन्वयः ॥ १ ॥ विषयोविशेषेणबंधकःएकेनैवात्येतव्योनपुत्रधनादिसहायवतेत्येवंरूपोऽध्वासंसारमार्गस्तंविषयैकात्ययाध्वानं वनंब्रह्म किंस्विद्वनंकउसवृक्षआसेतिश्रुतौवनवृक्षशब्दयो
र्ब्रह्मदेहादिवाचित्वदर्शनात् ॥ २ ॥ वनोक्त्यैवाक्षिप्तावृक्षादयोपिपृच्छ्यंते केइति ॥ ३ ॥ षट्सुप्रश्नेषुआद्यस्योत्तरं नैतदिति ततःपृथक्भावोस्तीतियत्एतन्न ततोन्यत्किंचित्सुखमस्तीतियत्एतन्नेतियोजना
सत्तासुखंचसर्वंब्राह्ममेवकार्येषुदृश्यतेनतत्रतद्द्वयंपृथगस्तीत्यर्थः ननुब्रह्मैवकार्याकारमभून्नेत्याह नैतदिति ततःअपृथक्अभेदेनभावःवियदादिपदार्थोस्तीतियत्एतन्न ब्रह्मजगतोर्नमृद्घटवद्धेतुहेतुमद्भावोपितुशु

अपेतव्रतकर्मातुकेवलंब्रह्मणिस्थितः॥ब्रह्मभूतश्चरँल्लोकेब्रह्मचारीभवत्ययं॥१६॥ ब्रह्मैवसमिधस्तस्यब्रह्माग्निर्ब्रह्मसंभवः॥ आपोब्रह्मगुरुर्ब्रह्मसब्रह्मणिसमाहि
तः॥ १७॥ एतदेवदृशंसूक्ष्मंब्रह्मचर्यंविदुर्बुधाः॥ विदित्वाचान्वपद्यंतक्षेत्रज्ञेनानुदर्शिताः॥ १८॥ इतिश्रीमहाभारतेआश्वमेधिकेपर्वणिअनुगीतापर्वणिब्रा
ह्मणगीतासुषड्विंशोऽध्यायः॥ २६॥ ॥७॥ ॥७॥ ब्राह्मणउवाच संकल्पदंशमशकंशोकहर्षहिमातपं॥ मोहांधकारतिमिरंलोभव्याधिसरीसृपं॥
॥ १ ॥ विषयैकात्ययाध्वानंकामक्रोधविरोधकं॥ तदतीत्यमहादुर्गंप्रविष्टोस्मिमहद्वनं॥ २॥ ब्राह्मण्युवाच क्वतद्वनंमहाप्राज्ञकेवृक्षाःसरितश्चकाः॥ गि
रयःपर्वताश्चैवकियत्यध्वनितद्वनं॥ ३॥ ब्राह्मणउवाच नैतदस्तिपृथक्भावःकिंचिदन्यत्ततःसुखं॥ नैतदस्यपृथग्भावःकिंचिद्दुःखतरंततः॥ ४॥ त
स्माद्ध्रस्वतरंनास्तिनततोस्तिमहत्तरं॥ नास्तितस्मात्सूक्ष्मतरंनास्त्यन्यत्तत्समंसुखं॥ ५॥ नतत्राविश्यशोचंतिनप्रहृष्यंतिचद्विजाः॥ नचबिभ्यतिकेषांचित्तेभ्यो
बिभ्यतिकेचन॥ ६॥ तस्मिन्वनेसप्तमहाद्रुमाश्चफलानिसप्तातिथयश्चसप्त॥ सप्ताश्रमाःसप्तसमाधयश्चदीक्षाश्चसप्तैतदरण्यरूपं॥ ७॥

क्तिरजतवदित्यतस्तयोर्भेदएवनिषिध्यतेनत्वभेदोविधीयते नहिरजतंशुक्तेरतिरिक्तमस्ति नापितयासमानसत्ताकंयेनतदभिन्नंस्यादितिभावः तथाततोवनादन्यत्स्वर्गादिदुःखतरंदुःखतारकंकर्मास्तीतियत्एतन्न
आत्यंतिकदुःखनिवृत्तीप्सुनाश्रमेणापिसंसारमार्गमतीत्यतद्वनंप्रवेष्टव्यमितिभावः ॥ ४ ॥ ५॥ केषांचित्पंचम्यर्थेषष्ठी ॥६॥ ब्रह्मवनंब्रह्मसवृक्षआसीदितिवनवृक्षयोर्मुख्यामुख्यब्रह्मभावदृष्टेस्तयोरधिष्ठानाध्य
स्तभावंविवक्षन्नाह तस्मिन्वनेइति एतदरण्यरूपमितिच अत्रमहदहंकारपंचतन्मात्राणिसप्तद्रुमास्तैस्तत्संघातरूपोदेहोलक्ष्यते तस्यकारणंफलशब्दोदितंयागाद्यपूर्वं तस्यापिकारणंदेवतारूपातिथिप्रीतिसाध
नत्वादतिथिशब्दोक्तायागक्रिया तस्याःकारणमाश्रमशब्दोदितःक्रियाश्रयःकर्त्ता अस्यापिकारणंसमाधयः सम्यगाधीयंतेकर्मस्वभिनिवेश्यंतेजनायैस्तेतथाभूताःरागादयः तेषांमूलंधर्मांतरपरिग्रहलक्षणादी
क्षादेहादिधर्मस्वीकाररूपोध्यासः एवंदेहपूर्वकोध्यासस्तत्पूर्वकाश्चरागादिदेहांताएवमिदंचक्रमनिशमावर्त्तमानमात्मसत्तयास्फूर्जदपिनात्मातद्धर्मैरनुरज्यतेइत्यर्थः ॥ ७ ॥

Digitized by Google